

NAMMO LAPUA OY:N LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON PUOLUSTUSSELONTEKOON (VNS 9/2024 vp) Puolustusteollisuuden kehittäminen Suomessa ja EU:n alueella

Nammo Lapua Oy kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiaan. Lausuntomme keskittyy Suomen ampumatarviketuotannon kehittämiseen Venäjän aloittaman sodan seurauksena ja tulevaisuuden näkyisiin.

Yleistä

Putinin hyökkäys Ukrainaan on herättänyt Euroopan päättäjät huomaamaan puolustusteollisuuden merkityksen. Myös Suomen on reagoitava nopeasti, jotteivat investoinnit keskity pelkästään Euroopan suuriin valtioihin. Tämä edellyttää valtion osallistumista investointeihin sekä ennakoivia tilauksia teollisuudelle. Näin mahdollistetaan Ukrainan tarvitsema tuki.

Suomi

Toimivalla, elinkelpoisella ja kansainvälisesti kilpailukykyisellä kotimaisella puolustusteollisuudella on merkittävä rooli myös sotilaallisen huoltovarmuuden turvaamisessa. Sen kansainvälinen verkostoituminen sekä vientitoiminta mahdollistavat puolustusteollisuuden jatkuvan kehittymisen sekä edistävät maanpuolustuksen toimintakykyä. Suomen ja Ruotsin uusi asema Naton jäsenenä avaa pohjoismaisen puolustusteollisuuden mahdollisuuksia eurooppalaisena toimijana, hyvän pohjan tälle tarjoaa pohjoismainen yhteistyö, Nordefco sekä kaikissa maissa toimivat yritykset kuten Nammo.

Pitkäkestoiseen sotilaalliseen konfliktiin varautuminen on korostunut, puolustusteollisuuden osalta kyse on tuotannon ja tuotantokapasiteetin kasvattamisesta, joka edellyttää investointeja sekä riittävää ja jatkuvaa tilauskantaa. Nammo Lapua aloitti investoinnit tuotannon monipuolistamiseksi ja laajentamiseksi vuoden 2022 alussa ja nyt olemme tilanteessa, jossa odotamme tilauksia Ukrainan tukemiseksi.

Puolustusvoimat ei voi olla menestyvän yrityksen ainoa asiakas vaan yritysten on suuntauduttava myös vientimarkkinoille. Puolustusvoimien kumppaneilla alihankintaketjuineen on merkittävä ja vakiintunut asema puolustusjärjestelmässä. Erityisesti strategisten kumppanien tuotteilla on kriittinen vaikutus. Putinin hyökkäyksen jatkuessa on Euroopassa kuitenkin tullut ilmi merkittävä lisäinvestointien tarve, erityisesti ruudin ja sen raaka-aineen nitroselluloosan osalta. Nammo Lapua onkin käynnistänyt suunnitelmat lisäinvestointien tekemiseksi Vihtavuoreen, tämä kuitenkin edellyttäisi myös Suomen valtiolta merkittävää lisäpanostusta. Kyseessä on yli 100 M€:n investointi.

Raskaiden ampumatarvikkeiden osalta on todettu pullonkaula, joka syntyy kahden toimijan mallista. Nykyisellään lopullinen tuote saadaan valmiiksi Nammo Lapuan ja puolustusvoimien yhteistyön tuloksena. Olisi kuitenkin tehokkaampaa, niin taloudellisesti kuin tuotannollisestikin keskittää tuotanto Nammo Lapua Oy:lle, eli Nammo Lapua ottaisi Haapajärven ja Keuruun lataamot osaksi tuotantoketjuaan. Tällöin puolustusvoimat voisi keskittyä ydintoimintaansa ja myös näin kohdentaa vapautuvaa henkilöstöään esim. viennin edistämiseen. Nammo Lapuulle tämä toteutustapa antaisi entistä paremman mahdollisuuden kehittää tuotantoaan ja vastata näin markkinoiden tarpeisiin. Samalla Nammo Lapuan kyky huomioida ja täyttää puolustusvoimien tarpeet strategisena kumppanina paranee.

Ukraina

Suomen materiaaliapua Ukrainaan on jatkettava ja lisättävä nykyisestä, onhan Suomi sitoutunut tukemaan Ukrainan itsenäisyyttä, täysivaltaisuutta ja alueellista koskemattomuutta. Ukrainan tukemisessa siirryttänee yhä enenevässä määrin malliin, jossa Suomen tuki ohjautuu suomalaisen puolustusteollisuuden kautta, ylimenovaiheen aikana materiaali on kuitenkin lähetettävä puolustusvoimien varastoista ja korvattava myöhemmin. Näin mahdollistetaan avun merkittävä tehostaminen. Nammo Lapua tukee tällaista mallia, jolle on kuitenkin ja pikaisesti osoitettava riittävä rahoitus. Poliittinen päätös tälle on jo olemassa, vain toteutus puuttuu.

Eurooppa

Koska puolustus on kuitenkin jäsenmaiden vastuulla, keskittyvät Komission aloitteet vahvasti puolustusteollisuuden ja sen tuotannon sekä kilpailukyvyn kehittämiseen. Nammo Lapua on osallistunut EU:n rahoitusmekanismeihin ja saanut investoinneilleen tukea ASAP-ohjelmasta. Suomen tulisi nyt jatkaa aktiivista toimintaa EU:ssa ja varmistaa rajavaltiona merkittävä osuus puolustukseen tulevasta yhteisrahoituksesta (EDIP, SAFE).

Yhteenveto

On varmistettava, että suomalaisen teollisuuden osaamista hyödynnetään myös Euroopassa laajasti ja että suomalainen puolustusteollisuus omaa kyvyn mahdollisimman laajamittaiseen yhteistyöhön ja verkostoitumiseen EU:n puolustustarvikemarkkinoilla. Nammo Lapua on osaltaan tehnyt merkittävät satojen miljoonien investoinnit Suomeen ja aikoo jatkaa tuotannon kasvattamista. On siis tärkeää, että puolustusteollisuuden vientiedellytyksiä ja kansainvälistymistä tuetaan, sillä näin vahvistetaan samalla kansallisesti sotilaallista maanpuolustusta ja huoltovarmuutta.

Toimitusjohtaja

Raimo Helasmäki